

...

megbízás célja, indoka

A megbízó és tulajdonostársai megbízták XY-t hrsz területek erdőgazdálkodói képviselőjével. A terület jelentős részét fiatal lucfenyő borítja. Az erdőgazdálkodó és az erdész indokoltnak látta a fiatal fenyves tisztításának elvégzését. A tisztítással együtt zöldgallyszedést is engedélyeztek a fakitermelőknek.

A tisztítást a megbízó elmondása szerint már 2000 folyamán elkezdték és azt több évig folytatták. A munkálatok nem terjedtek ki a teljes területre. Zöldgallyszedés az álló és a fekvő fákról is történt. A tisztításból kinyert faanyagot nem értékesítették, hanem azt a sorok közt hagyták. A fakitermelésre csak 2005-ben kértek engedélyt, a munkák azelőtt engedély nélkül folytak, melynek következtében erdőgazdálkodói bírság is kiszabásra került.

A 2005. évben számolt el az erdőgazdálkodó a tulajdonostársak felé az elvégzett munkáról és bevételekről.

A megbízó a tulajdonostársak nevében kevesli a munkákból származó bevétel után szétosztott összeget, továbbá a munka minőségét is megkérdőjelezi.

...

6. A fakitermeléssel, zöldgallyszedéssel érintett helyszín erdőkép leírása

A terepi felvételekkor szembeűnő volt a lucosok sematikus tisztítása. A tisztításkor minden második néhol minden harmadik sort eltávolítottak. A kivágott fákat ledarabolva a sorközökben hagyták. A tuskók méretéből lehetett következtetni a fakitermelés időpontjára. A fakitermelés már több éve tartott, így fontos megállapítani mely területek milyen időpontokban voltak kivágva. A helyszínen hagyott faanyag jelzi milyen állapotban vágták ki a fákat. A fakitermelést az út mentén kezdték itt voltak vékonyabb és alacsonyabb maradványok. Az erdőrészek közti területén nem végeztek munkát, így a tisztítás előtti állapot is rekonstruálható volt. A részlet nyugati részén lévő erdei fenyvesben szintén semmi munka nem volt (2. kép).

2. kép

Az érintetlen erdőfenyves

3.kép. Szúkárosított folt

Az erdőrészlet középső részén észlelhető kezdeti szúkárosítás is. Ez jelenleg csak 50-80 m²-re korlátozódik (3.kép). A szélsőségesebb csapadékeloszlás miatt a lucfenyveseket korán eléri a szú- és a gombakárosítás. A szúkárosított rész már a tetőhöz közel van, itt a páratartalom is kedvezőtlenebb. Figyelembe kell venni a helyszínen hagyott tisztítási anyagot is, ugyanis azok mind fertőzési góccok. A károsító rovarok holt faanyagban sokkal könnyebben tudnak szaporodni és terjedni.

A tisztítási munkákra igénybe vehető állami támogatás mellett, a tisztítási anyag megsemmisítésére is kapható támogatás. Elősegítve a rovarkárok megelőzését.

Zöldgally szedés mind az álló mind a fekvő fákról történt. Az erdőtörvény 50.§. (1) c) „az erdei élőfáról, a cserjéről gallyat, díszítő lombot gyűjteni, kivéve a bot, vessző, díszítőgally termelését szolgáló erdőt, és a minőségi törzsnevelést elősegítő nyesést” alapján álló fákról tilos a zöldgally szedés. A fennmaradt állomány törzse a felnyesés miatt felszabadult, jelentős vad okozta hántáskárral szembesültem. A vad a kéreg hántásával okoz jelentős károkat. Ráadásul a nyílt seb a későbbiekben fertőzési kapu is lehet (4. kép).

A fakitermeléssel, gallyszedéssel érintett terület az erdőrészletben 4,2 ha, a másikban 1,8 ha volt.

4.kép. A vad okozta kár

7. A zöldgally szedés és a tisztítás technológiája

A zöldgally a virágkötészet, koszorúkötészet alapanyaga. Általában a rövid egytűs fenyők zöldgallyát szokták használni. Legjelentősebb a lucfenyő szerepe mennyisége miatt. Mellette megemlíthető a jegenyefenyő fajok, valamint a hamisciprusok, tuják szerepe is. Az egyéb lucfajok, mint az ezüstfenyő, szerb luc szintén keresettek.

6. kép. A sorokban egyik oldalra

Erdőterületen csak a ledöntött gyűjteni. Erdőként nem

karácsonyfatelepeken az álló fák

Az első szedés alkalmával

zöldgally. A zöldgally szedésakor a

metszőollóval, vagy fűrésszel vágják le a hasznosítható ágakat. Fontos, hogy milyen

végterméket akarunk előállítani, ugyanis erőteljes koszorúváz készítéséhez erősebb ágak is

kellenek. Díszítéshez inkább a vékonyabb ágak és a sok tűlevél kívánatos.

Az első szedésakor kapjuk a legnagyobb kihozatalt, később ez a mennyiség felére

harmadára csökken. Az erőteljes koszorúváz készítése céljából gyűjtött vastagabb zöldgally

A legszebb zöldgally a 4-5 m magas állományokból nyerhető. Ekkor még nem kezdődik meg a differenciálódás. Az alsó ágak is ugyanolyan szépek, mint felül. Általában 2 évente lehet visszatérni gallyszedés érdekében.

felhalmozott kivágott fák

fáról szabad zöldágot

nyilvántartott egykori

is megszedhetők.

gyűjthető a legtöbb

kivágott egyedről

egyedről

menyisége akár 10-14 kg-t is adhat fánként. A vékony díszítógally kihozatala 2-2,5 kg lehet fánként. Általánosan elmondható, hogy gyakoribb a vékonyabb díszítőanyag gyűjtése.

A levágott gallyat kötegelik, majd szállítják. A helyszíni szemlén elhangzottak alapján a levágott gallyat kocsiponyvára gyűjtötték a sorokban, majd ezen húzták ki a teherautóhoz. A kivágott fenyők éppen ezért voltak csak a sor egyik oldalán felhalmozva, hogy a másik oldalon a közlekedés lehetséges legyen (6.kép).

A zöldgally gyűjtést mindig célszerű összekötni az adott állomány tisztításával. A tisztítási munkák során történik a faállomány első válogatása, a későbbi minőségi állomány elérése érdekében. Tisztításkor a beteg, rossz törzsalakú, alászorult fákat el kell távolítani. A sűrűn tartott állományban megfelelő a törzsek minősége. El kell végezni a tisztítást a későbbi egyedek megfelelő növéterének biztosítása érdekében. Az erdőnevelési munkák során mindig sokkal több egyedet ültetünk, mint ami a vágáskorra megmarad. Ez az erdő természetes törzsszám alakulását próbálja követni. Az erdőnevelési munkák során módunk van a törzsszámot úgy befolyásolni, hogy az erdőnevelési modelleknek a törzsszám megfeleljen. Fiatalkorban az állomány sűrűn tartása fontos az erőteljesebb magassági növekedés elérése miatt. A növéter növelése összefügg a vastagsági növekedés lehetőségével. Az erdőnevelési munkákban figyelemmel kell lenni a megfelelő záródás fenntartására, hogy mind a magassági mind a vastagsági növekedésnek teret adjunk

A tisztítás a fiatal állományok életében egy fontos beavatkozás. Az ekkor kiválogatott egészséges egyedek megfelelő növéter esetén jelentős növedéket adnak. Helyes állománynevelési beavatkozások esetén az állomány a vágáskorra jóval magasabb minőségi fatömeget ad, mint olyan állomány ahol az állománynevelést elhagyják, vagy nem a szakmai szempontok szerint végzik.

Tisztításkor az állományban közelítő nyomokat kell kijelölni a könnyebb közlekedés érdekében. Ezeket lehet kihordani az értékesíthető, illetve az eltávolítandó faanyagot.

Az erdőrészek tisztításából kikerült vastagabb faanyag jelentős része értékesíthető. A 6-10 m magas és 7-12 cm átmérőjű anyag 50-60 %-a biztosan értékesíthető, papírfa, rostfa választékként. A vékonyabb anyagot a helyi erőművek is átveszik, akár egyben akár apríték formájában.